

d ů v o d ů :

Dovolání mylně vykládá § 1500 obč. zák., doličujíc, že tento předpis předpokládá, by věcné právo v knize pozemkové nezapsané, bylo vydrženo již v době, kdy nový vlastník nabytí nemovitosti, důvěřuje v obsah pozemkové knihy. Ustanovení § 1500 obč. zák. chrání vůbec důvěru v knihy veřejné; proti novému nabyvateli nemovitosti nemohou býti uplatněna práva k nemovitosti, o jichž výkonu v době nabytí nevěděl a při náležité obezřetnosti vědět nemusel. Nesejde na tom, zda v době nabytí nemovitosti novým vlastníkem již čas vydržecí uplynul, čili nic. § 1500 obč. zák. slovy »právo vydržením neb promlčením nabyté« zdůrazňuje hlavní způsob nabytí takového práva, nestanoví však, že právo takové musí býti již vydrženo nebo promlčeno v době, kdy důvěrou chráněný vlastník nemovitosti nabyt. Dovolací soud jest v souzené věci vázán zjištěními nižších soudů, že nebylo prokázáno, že žalobci v době nabytí pozemku č. kat. 409 o výkonu služebnosti chůze žalovanou po pozemku tomto věděli, že při kupu byli prodávajícím ujištění, že pozemek jest prost břemen, a ve sporu nebyly ani tvrzeny skutkové okolnosti k doličení, že žalobci výkon chůze žalovanou již při nabytí pozemku seznati museli, kdyby byli zachovali obvyklou míru obezřetnosti. Dovolání ani v tomto směru rozsudek odvolacího soudu ne napadá, nýbrž snaží se jen doličiti, že žalobci nemohou se dovolávati předpisu § 1500 obč. zák., poněvadž žalovaná v době, kdy žalobci pozemku č. kat. 409 nabyli, ještě služebnost chůze jako právo vydržené neměla. Nabyli-li však žalobci pozemku č. kat. 409 v roce 1906 za předpokladů § 1500 obč. zák., že totiž o výkonu chůze žalovanou nevěděli a vědět nemuseli, nemůže žalovaná proti nim uplatnit ani zjištěný víceletý nepřetržitý svůj výkon chůze do doby nabytí pozemku v roce 1906, ježto i proti němu jsou žalobci chráněni důvěrou ve veřejnou knihu pozemkovou ve smyslu § 1500 obč. zák. a od této doby do dne žaloby neuplynula třicetiletá doba vydržecí, nehledíc ani k tomu, zda byla zákazem přerušena.

Čís. 10695.

Rejstříkovému soudci nepřísluší rozhodovati o sporné otázce, zda jest pokládati členy dozorčí rady společenstva za vystouplé nebo za vzdavší se této funkce.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1931, R II 65/31).

Na mimořádné valné hromadě družstva ze dne 4. listopadu 1928 byli vyloučeni usnesením valné hromady členové družstva Jan P., Karel Sch. a Jan C. Jejich stížnosti proti tomuto usnesení valné hromady byly usnesením prvního soudu ze dne 21. května 1929 zamítnuty a zamítnut i rozklad do tohoto usnesení podaný dne 2. června 1929. Podáním ze dne 29. září 1930 stěžovalo si představenstvo, že nebylo při výslechu

jeho členů u okresního soudu vyhověno návrhu dáti do protokolu, že Karel Sch., Jan P. a Jan Č. nejsou členy družstva, a žádal, by to soud vzal na vědomí. Dále oznámilo, že dozorčí rada nedokončí povinnou re-visi, ježto při poslední společné schůzi představenstva a dozorčí rady odešel předseda dozorčí rady K. s ostatními členy řka, že s družstvem nechce již nic míti, a žádalo o pokyn, zda má svolati mimořádnou valnou hromadu. Re j s t ř í k o v ý s o u d usnesením ze dne 7. října 1930, dav vyslechnouti členy představenstva, vzal na vědomí řečený postup členů dozorčí rady a prohlásil, že jest považovati stěžovatele, členy dozorčí rady, za vystouplé, nařídil bezodkladně svolání mimořádné valné hromady k volbě nových členů dozorčí rady, která má rozvahu prozkoumati, a pak by ihned byla svolána řádná valná hromada a provedeny byly volby, dodávaje, že nelze souhlasiti s názorem představenstva, že Sch., P. a Č. nejsou členy družstva, ježto se domáhají žalobou zjištění, že jimi jsou. Na toto usnesení stěžovalo si družstvo proto, že mu bylo prý neprávem uloženo, by pozvalo nečleny Sch-a, P-a a Č-a do valné hromady, ježto byli pravoplatně valnou hromadou vyloučeni a jejich stížnost a i rozklad zamítnuty. Předseda dozorčí rady K. a ostatní členové dozorčí rady podali dne 16. října 1930 rozklad žádající zrušení onoho usnesení, ježto se nevzdali členství v dozorčí radě svým odchodem, prohlásil jen její předseda, že odmítá spolupráci s představenstvem, ježto představenstvo více usnesení dřívějších společných schůzí řádně neprovedlo. Tento rozklad prvý soud zamítl, vyslechnuv jen čtyři členy představenstva, usnesením ze dne 16. listopadu 1930, ježto předseda dozorčí rady K. prohlášení výše uvedené učinil tak, jak uvedeno v podání ze dne 29. září 1930, že se vzdal výrokem tím členství v dozorčí radě a ostatní členové svým odchodem to schválili, takže není důvodu, by napadené usnesení ze dne 7. října 1930 bylo změněno. Na toto usnesení a usnesení ze dne 7. října 1930 stěžovatel si František K. a ostatní členové dozorčí rady. Re k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení jako zmatečné, pokud jím bylo vysloveno, že jest považovati členy dozorčí rady družstva Františka K-a, Viléma R-a, Františka D-a, Karla B-a a Emila J-a za vystouplé, a pokud bylo uznáno, že Karla Sch-a, Jana P. a Jana Č. nelze pokládati za nečleny družstva. D ů v o d y : Stížnosti jsou odůvodněny. První soud překročil meze své působnosti. Rejstříkovému soudu nepřisluší právo pořádati vnitřní poměry členů k družstvu ani představenstva a dozorčí rady navzájem v poměru k družstvu. Právo rejstříkového soudu jest přesně vymezeno zákonnými předpisy, zejména zákonem ze dne 10. června 1903 čís. 133 ř. zák. a nařízením min. práv., vnitra a obchodu ze dne 24. června 1903 čís. 134 ř. zák. Podle zákonných předpisů mají soudy jen zkoumati, zda jsou zákonné neb statutární předpisy zachovány. Tím není ovšem řečeno, že by soud měl neb mohl ukládati společenstvu, jak si má ve své vnitřní činnosti počínati, společenstva jsou v mezích zákona a stanov úplně nezávislá a mohou si své vnitřní poměry uspořádati podle své vůle, která se projevuje hlavně usnesením valné hromady. Rozhodovati o tom, zda je někdo členem družstva neb koho má představenstvo pozvati k valné

hromadě, nemá soud právo, to jest věci představenstva. Nepozve-li člena, může z toho člen vyvoditi důsledky zákonem a stanovami stanovené a použití prostředků zákonem mu daných. Rovněž tak nepřísluší soudu rozhodovati o tom, zda-li jest pokládati členy dozorčí rady za vystouplé neb za vzdavší se funkce té. Soud má jen dozírati na to, by nastalé změny byly soudu oznámeny, ať se týkají společenstva samého neb povinnosti revisní, pokud jest potřebí zápisu změn takových a pokud ne učinila společenstva své revisní povinnosti zadost, jakož i pokud revisí bylo zjištěno porušování zákonné neb statutární povinnosti (§§ 87—89 zák. čís. 70/1870, §§ 2—4 nař. čís. 71/1873, §§ 23—24 nař. ze dne 24. června 1903 čís. 134 ř. zák.). Soud může v takových případech nutiti společenstvo pokutami, by byly odstraněny závady odporující zákonu neb stanovám. Rozhodl-li první soud, že určité osoby jsou členy družstva, překročil meze své působnosti právě tak, jako je překročil rozhodnutím, že se členové dozorčí rady vzdali své funkce a že jest je považovati za vystouplé. Rozhodnutí, že P., Č. a Sch. jsou členy družstva je tím méně odůvodněno, ana byla jejich stížnost do usnesení valné hromady vyslovivší jich vyloučení, soudem zamítnuta, ač ani toto rozhodnutí se nemělo státi, neboť, nemá-li vyloučený člen stížnost k valné hromadě proti vyloučení, nemůže se domáhati změny usnesení jinak než žalobou. Rozhodnutí o tom, zda se členové dozorčí rady vzdali, kteráž otázka je sporná, ani tito členové tvrdili, že se nevzdali, o čemž ovšem slyšení nebyli, nepřísluší soudu rejstříkovému jako nespornému vůbec, to může rozhodnouti buď valná hromada za tím účelem představenstvem svolaná podle § 28 zákona a § 12 stanov po případě soud v cestě sporné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu družstva.

D ů v o d y:

Dovolací stížnost, jak z jejího provedení patrno, napadá usnesení rekursního soudu jen potud, pokud jím bylo zrušeno usnesení rejstříkového soudu v jeho první části, totiž pokud rejstříkový soud pokládá členy dozorčí rady za vystouplé, ježto František K. prohlášením, že nechce míti nic s družstvem, jednak tím, že odešel ze společné schůze představenstva a dozorčí rady dne 13. září 1930, aniž ji ukončil, a s ním i ostatní přítomní členové dozorčí rady, dali prý nepochybně na jevo, že se vzdali členství v dozorčí radě, a pokud z tohoto důvodu nařídil představenstvu, by podle § 12 stanov svolalo mimořádnou valnou hromadu k volbě nových členů dozorčí rady. Stížnost není odůvodněna. Rekursní soud právem poukázal k tomu, že rejstříkovému soudci jako soudci nespornému nepřísluší rozhodovati o tom, zda jest pokládati členy dozorčí rady za vystouplé nebo za vzdavší se této funkce, ana otázka tato zůstala sporná, nanejmeně ani členové dozorčí rady, kteří ani slyšení nebyli, trvají na tom, že se členství nevzdali a ani valná hromada se touto otázkou dosud nezabývala. Jde o úpravu vnitřních poměrů, které musí býti předem náležitě vyjasněny v družstvu samém. Rekursní soud posoudil věc správně po právní stránce, dovolací stížnost není odůvodněna a nemohlo jí býti vyhověno.